

Bydgoszcz, 25 marca 2024

dr hab. Jan Romanowski, prof. AMFN

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka

Miejsce pracy: Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Recenzja pracy pani Zhan Zhou pt. „Niełatwa rola kobiety artystki w XIX-wiecznej Europie. Życie i twórczość Amandy Maier w świetle najnowszych badań” sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie tytułu doktora sztuk muzycznych.

Zleceniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo od prof. dr. hab. Pawła Łukaszewskiego - Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej z dnia 11 stycznia 2024, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Do nadesłanego pisma zlecającego mi sporządzenie recenzji, została dołączona praca doktorska w formie dzieła artystycznego z opisem.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska pani Zhan Zhou pt. „Niełatwa rola kobiety artystki w XIX-wiecznej Europie. Życie i twórczość Amandy Maier w świetle najnowszych badań” składa się z dzieła artystycznego, zarejestrowanego na płycie CD „Journey to the North. Amanda Maier - violin pieces” oraz z dysertacji będącej jego opisem.

Nagrań dokonano w Studio Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie w dniach 11.01.2023 (Sonata) oraz 8.04.2023 (Sześć Utworów). Odpowiedzialną za reżyserią dźwięku, edycję i mastering była Ewa Olejnik. Producentem i wydawcą płyty jest Ars

Sonora Studio. Do płyty dołączono profesjonalny booklet zawierający tekst Karola Rzepeckiego oraz biogramy artystek Zhan Zhou i Aleksandry Dallali w języku polskim, angielskim i chińskim. Płyta „Journey to the North. Amanda Maier - violin pieces” zawiera następujące utwory:

Sonata na skrzypce i fortepian h-moll

1. Allegro
2. Andantino
3. Allegro molto vivace

Sześć utworów na skrzypce i fortepian

4. Allegro vivace
5. Allegretto con moto
6. Lento
7. Allegro molto. Leidenschaftlich
8. Tranquillamente. Innig
9. Allegro, ma non troppo. Frisch, schwedisch

Wykonawcy:

Zhan Zhou - skrzypce

Aleksandra Dallali - fortepian

Profesjonalnie nagrany materiał nie budzi zastrzeżeń pod względem intonacyjnym. Doktorantka wraz z partnerką towarzyszącą na fortepianie w sposób spójny realizuje wizję artystyczną. Na uwagę zasługuje fakt, iż prezentowane dzieła Amandy Maier nie są popularne w literaturze skrzypcowej.

Pewien niedosyt pozostawia artystka w operowaniu wibracją, o której w dysertacji wspomina kładąc nacisk na różnorodność w jej operowaniu. Możliwe też, że jakość samego instrumentu jakim dysponowała nie pozwala na lepsze operowanie barwą, gdyż pomieszczenie w którym dokonano nagrań słynie w Polsce jako jedno z najlepszych akustycznie, czego dowodzą liczne nagrania znanych i cenionych artystów.

Dzieło artystyczne przyjmuję.

Opis dzieła artystycznego stanowi integralną część dokonanych na płycie CD nagrań. Pani Zhan Zhou ujęła w czterech rozdziałach temat: „Niełatwa rola kobiety artystki w XIX-wiecznej

Europie. Życie i twórczość Amandy Maier w świetle najnowszych badań”. We wstępie doktorantka w sposób czytelny ujęła zakres podejmowanego tematu. Praca przybliży postać kompozytorki, jej niełatwą drogę artystyczną. Ważnym elementem jest zwrócenie uwagi na najważniejsze kompozycje szwedzkiej artystki oraz wpływu muzyki ludowej na jej twórczość. Interesującą część stanowi analiza nagranych na płycie CD dzieł oraz próba ujęcia ich problematyki w kontekście prawej i lewej ręki skrzypka połączona z aspektem interpretacyjnym.

Cała praca nie budzi zastrzeżeń edycyjnych. Dla osób poszukujących informacji o Amandzie Maier stanowić może istotną pozycję zawierającą cenne informacje. Dobrze dobrana bibliografia oraz dołączony spis artykułów, na jakie powołuje się doktorantka, wzbudzają zaufanie w kontekście rzetelnie opracowanych materiałów źródłowych. Na uwagę zasługuje również dołączony materiał w postaci partytury do I części *Koncertu skrzypcowego* Amandy Maier. To bardzo istotny i wzbogacający pracę element.

Czytając pracę stanowiącą opis dzieła artystycznego dostrzegłem pewne nieścisłości stylistyczne. Pani Zhan Zhou jest na przestrzeni pracy niekonsekwentna w prowadzeniu narracji. Stosuje naprzemiennie formę bezosobową oraz buduje zdania w pierwszej osobie liczby pojedynczej. Ten problem napotkałem w dalszej części pracy, co dosyć mocno zaczęło mi przeszkadzać, szczególnie w momentach, w których doktorantka uwypuklać zaczęła swoje osobiste przemyślenia w kontekście poruszanych problemów.

W Rozdziale III w punkcie 3.2 autorka pracy wyodrębnia cztery cechy stylu kompozytorskiego Amandy Maier. Przechodząc do opisu ujętego w ten sposób dokonuje analizy tylko trzech. Co się stało z czwartą cechą?

Niedopatrzaniem autorki pracy jest również błąd w opisywaniu tonacji Sonaty. W sposób wymienny stosuje h-moll i b-moll. Sama nazwa pierwszego opisywanego dzieła jest również niekonsekwentna: *Sonata skrzypcowa* lub *Sonata na skrzypce i fortepian*.

Problematykami powtarzającymi się, szczególnie w dalszej części pracy są: błędy językowe, powtórzenia, drobne literówki, brak przyimków. Należy jednak pamiętać, iż język polski nie jest ojczystym językiem autorki pracy.

Opis dzieła artystycznego z drobnymi zastrzeżeniami przyjmuję.

Konkluzja

Po wnikliwej analizie pracy doktorskiej pani Zhan Zhou, na którą składają się dzieło artystyczne w formie nagranej płyty CD oraz pracy pisemnej, będącej opisem dzieła artystycznego, stwierdzam, że przedstawiona praca doktorska spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2022 r. póź. 574 z późno. zm.)

